

คู่มือการปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน

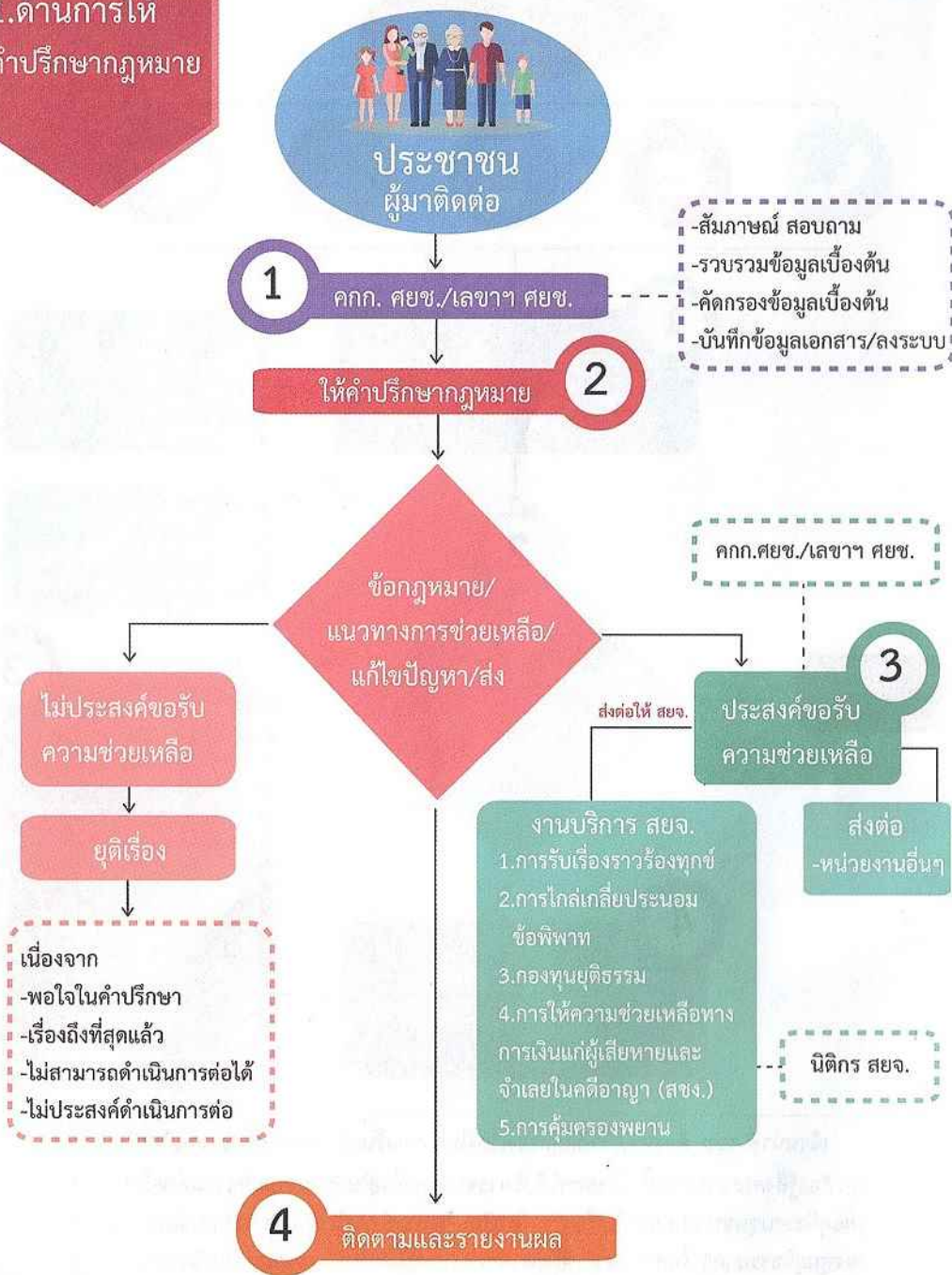
ผังกระบวนการงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรม

เจ้าหน้าที่ ศยช. ต้องทำหน้าที่คัดกรองเรื่องในการขอรับบริการจากประชาชนได้ทุกเรื่อง และต้องรู้ถึงกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของงานที่อยู่ในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด/ศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น การรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์, การไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท, กองทุนยุติธรรม, การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

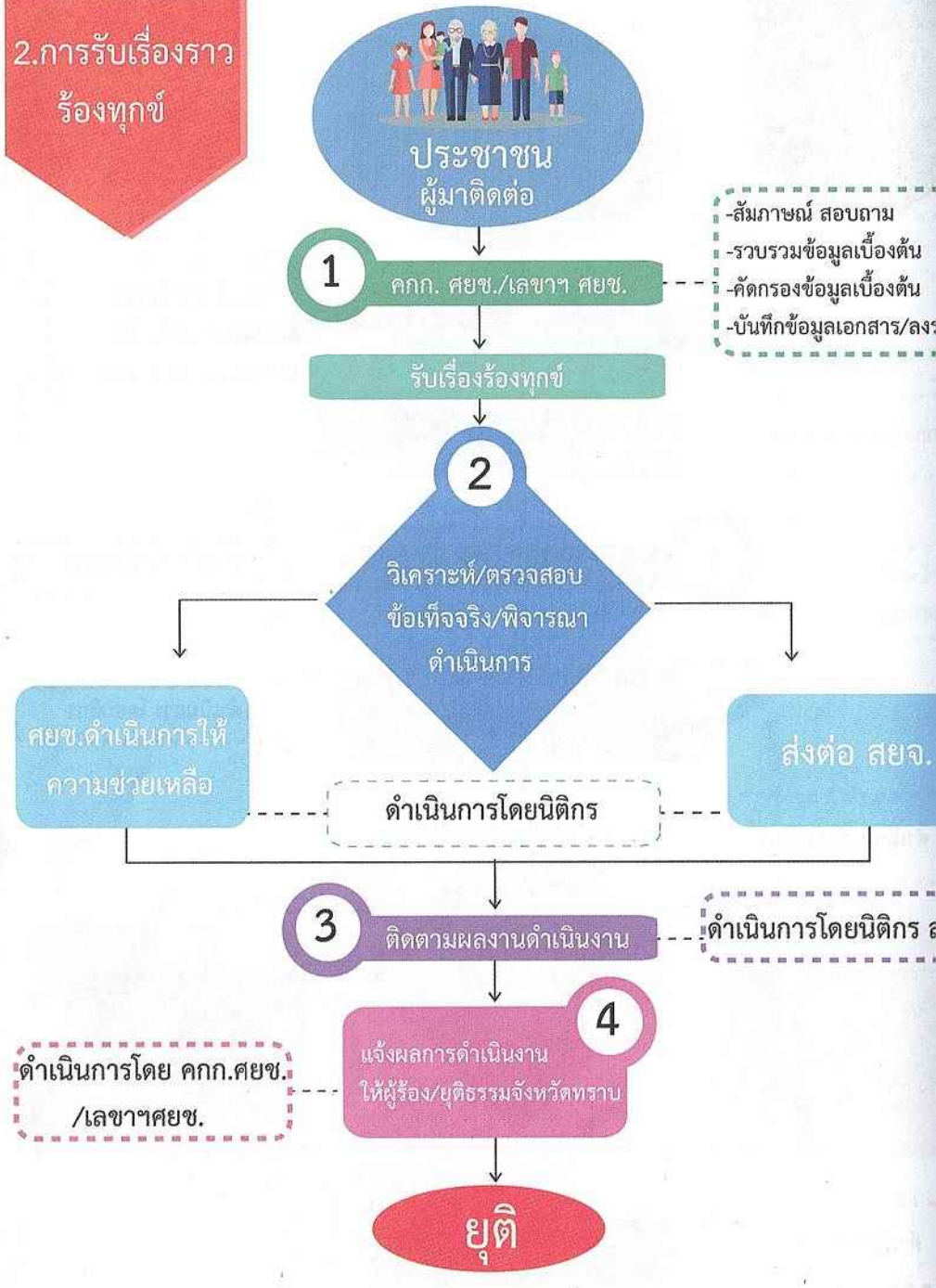
ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

1. ด้านการให้ คำปรึกษากฎหมาย

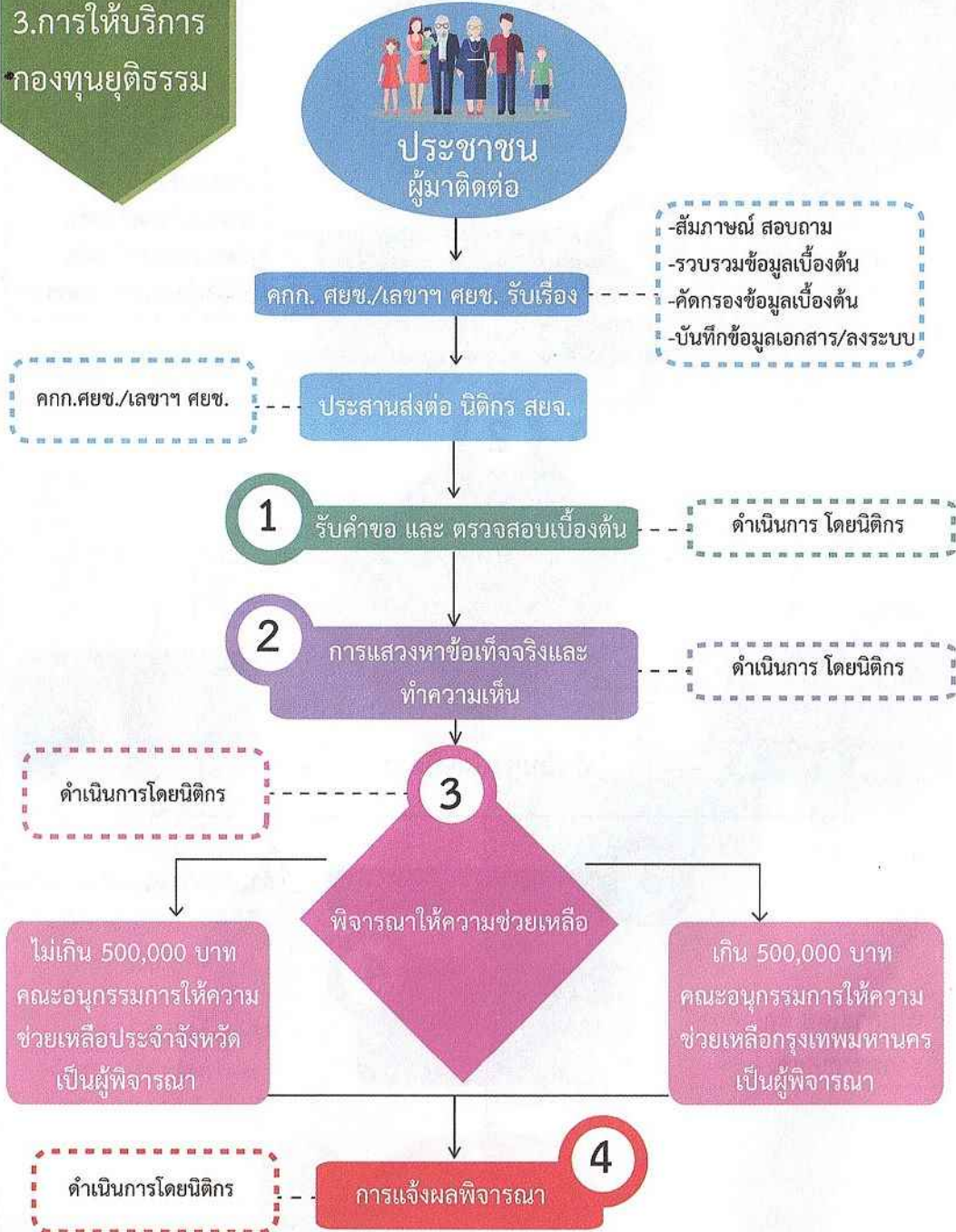
ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

2. การรับเรื่องราว ร้องทุกข์

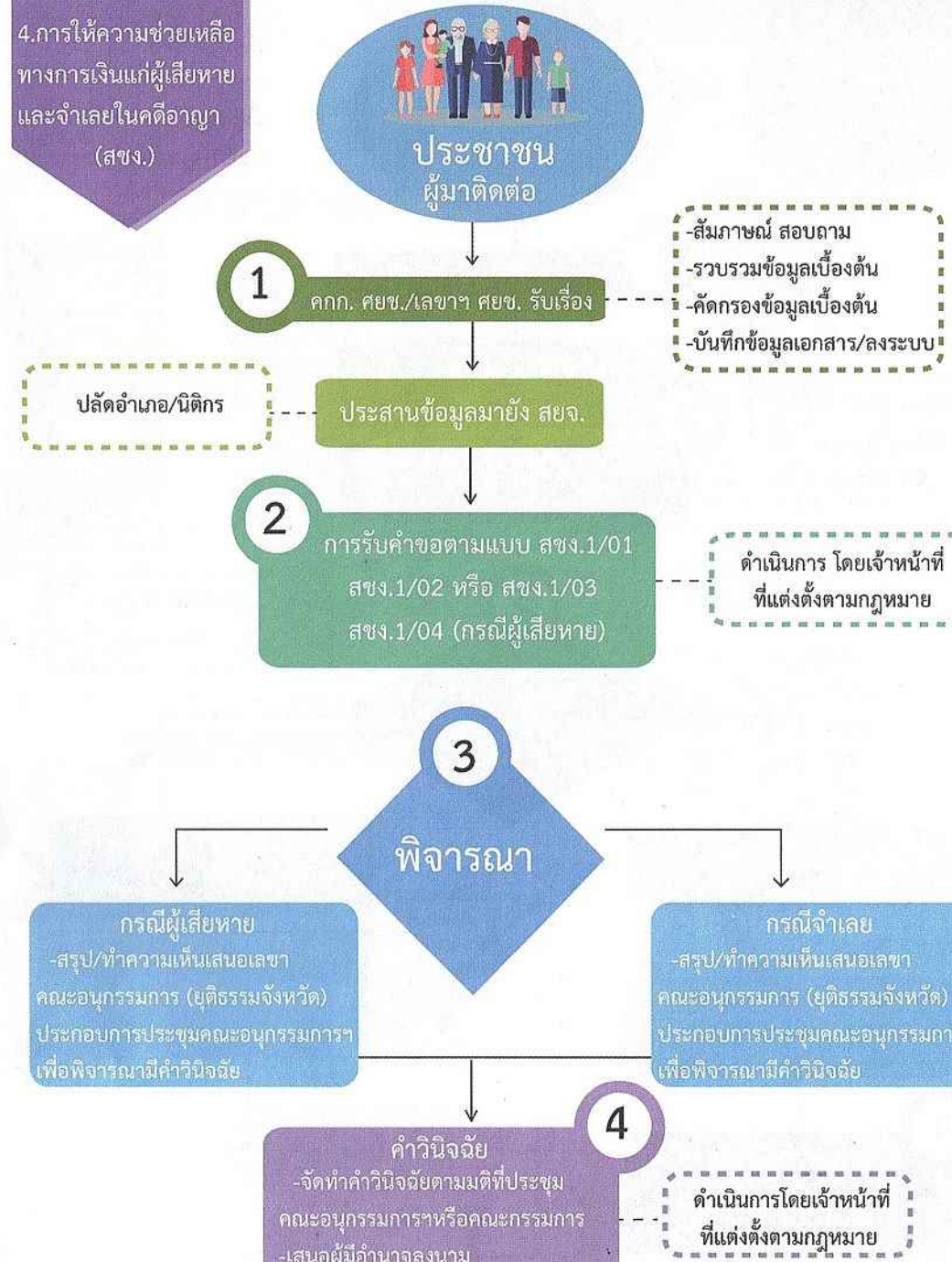
ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

3. การให้บริการ กองทุนยุติธรรม

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

4. การให้ความช่วยเหลือ ทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา (สขง.)

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

5. การไกล่เกลี่ย ประนอมข้อพิพาท

ประชาชน
ผู้มาติดต่อ

- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- คัดกรองข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

1 คกก. ศยช./เลขาฯ ศยช.

2 รับเรื่องราวไกล่เกลี่ย
ระงับข้อพิพาท
เสาะแสวงหาข้อเท็จจริง/
รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

ดำเนินการโดยนิติกร/
เครือข่าย ศยช./
นิติกร สยจ.

3

โดยเจ้าหน้าที่ ศยช./
นิติกร สยจ.

ดำเนินการจัดกระบวนการ
ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท

ยอมรับในกระบวนการไกล่เกลี่ยฯ

จัดทำบันทึกข้อตกลงที่เป็น
ลายลักษณ์อักษร

4 รายงานผลการดำเนินงานต่อ
สยจ./ยุติธรรมจังหวัด
(รายงานประจำเดือน)

เจ้าหน้าที่ ศยช./นิติกร

ไม่มีการตอบรับและไม่ยอมรับ
ในกระบวนการไกล่เกลี่ย

ยุติเรื่อง

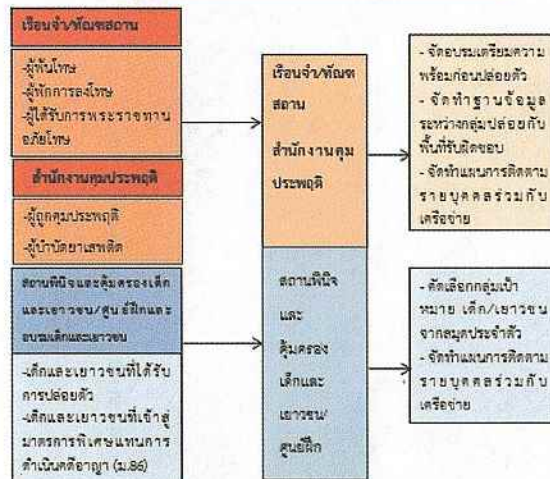
ส่งต่อหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

นัดไกล่เกลี่ย
เพิ่มเติม

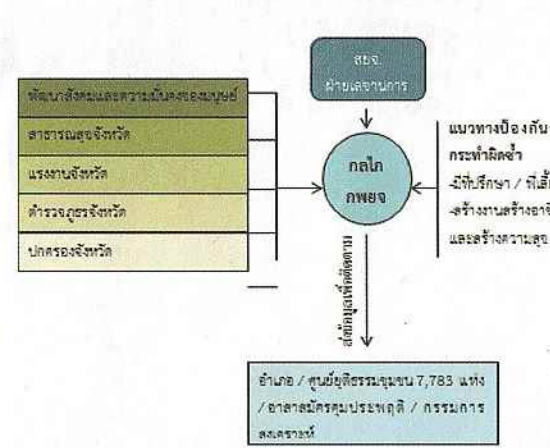
ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

6. การคืนคนดี สู่สังคม

เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว

กลไกการติดตาม ดูแลและช่วยเหลือ

กลไกการติดตาม ดูแลและช่วยเหลือในระดับพื้นที่

สำนักงานคุมประพฤติ

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จัดอบรมอาสาสมัคร คุมประพฤติ

กลไก ศยช.
7,783 แห่ง
ครอบคลุม
ทุกตำบล

ก่อนปล่อยตัว

ร่วมเข้าพบผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวในภูมิสำเนา เพื่อสร้างความรู้จัก

ร่วมจัดทำแผนก การติดตามรายบุคคล

หลังจากปล่อยตัว

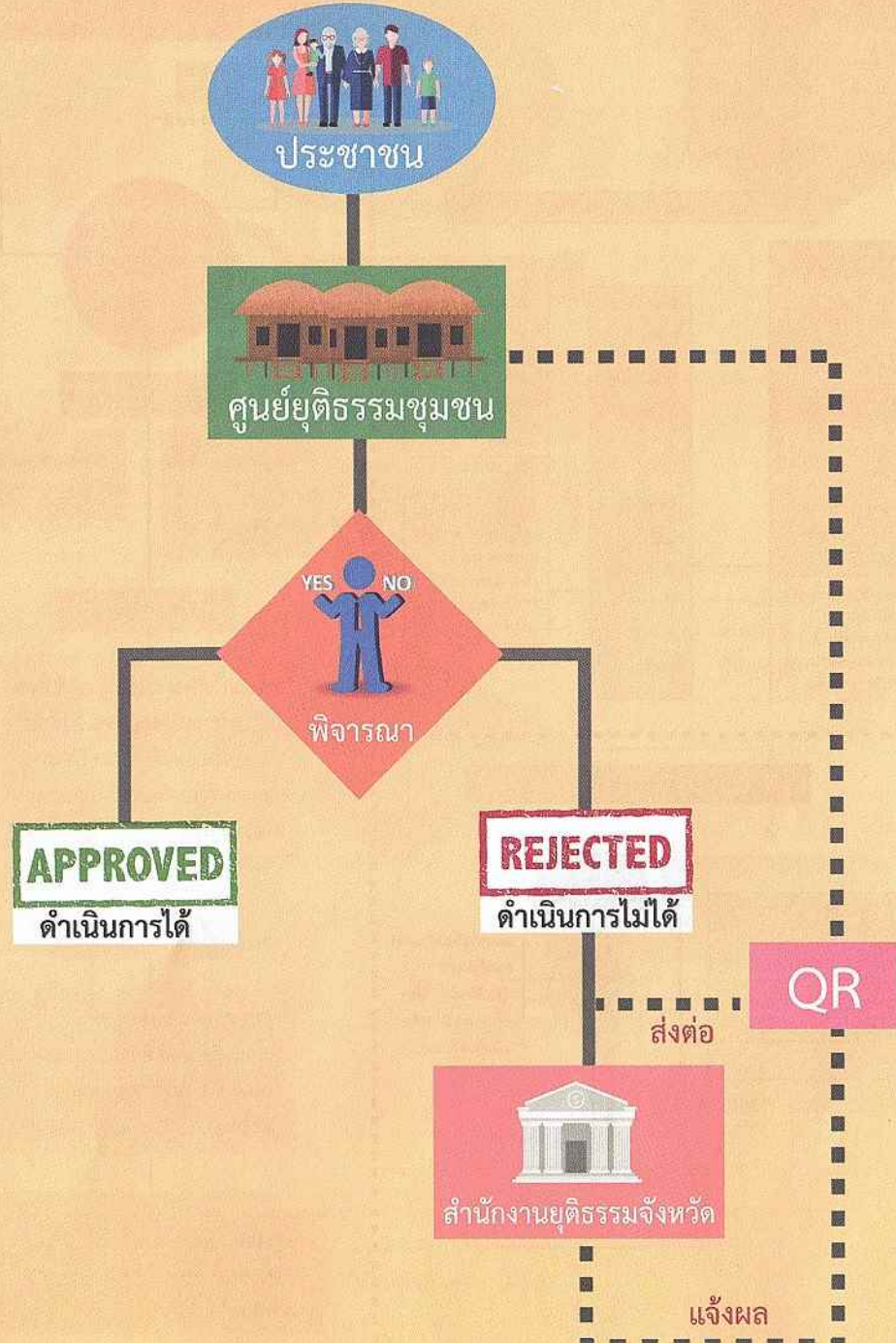
ดำเนินการติดตามและดูแลผู้พ้นโทษ และรายงานมายังสงจ. ทุก 2 เดือน จนครบตามแผนที่กำหนด ถ้ามีการขอความช่วยเหลือเร่งด่วนรายงานให้ทราบทันที

ผลการติดตาม

สงจ.สรุปผลการติดตาม และนำเสนอต่อที่ประชุม กบยช. เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือต่อไป

สรุปผลการกระทำผิดซ้ำ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์แนวทาง การติดตามและการป้องกัน

ขั้นตอนการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

คู่มือการส่งต่อ

ขั้นตอนการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

01

เจ้าหน้าที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชนรับเรื่องจากประชาชนบันทึกลงแบบคำร้อง

ส่งต่อเรื่องมายังสำนักงานยุติธรรมจังหวัดผ่านไลน์ (ภายใน 2 วัน)

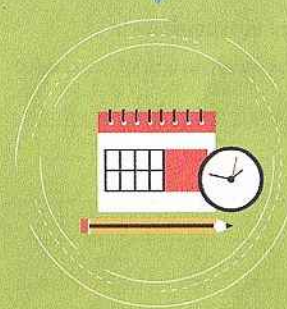

02

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดดำเนินการตามกรอบระยะเวลา

- งานกองทุนยุติธรรม
- งานการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเหยื่ออาชญากรรมและแพ่งในคดีอาญา
- งานตรวจพิสูจน์ DNA
- งานคุ้มครองพยาน
- งานร้องเรียนร้องทุกข์
- งานไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท

หมายเหตุ : ทั้งนี้ระยะเวลาขึ้นอยู่กับเอกสารครบ

03

04

แจ้งผลให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนทราบภายใน 1 วันหลังดำเนินการเสร็จสิ้น

05

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนดำเนินการแจ้งผลให้ประชาชนทราบ

แบบ ศยช.๒

แบบขอรับบริการศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล.....
วันที่.....
เลขที่รับบริการ.....
ผู้รับเรื่อง.....

ช่องทางการขอรับบริการ

- ประชาชนมาขอรับบริการที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน
- โทรศัพท์
- มีบุคคลใกล้ชิด/รู้จักแนะนำมา
- จากการส่งเรื่องของศูนย์ตำรวจธรรม
- ยุติธรรมเคลื่อนที่
- อีเลคทรอนิกส์/สื่อโซเชียลมีเดีย
- จากการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย
- อื่นๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลผู้ขอรับบริการ

ชื่อ - สกุล..... เลขบัตรประชาชน.....

เพศ () ชาย () หญิง สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่าร้าง () อื่นๆ (ระบุ).....

ว/ด/ป เกิด..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

โทรศัพท์.....

บุคคลที่สามารถติดต่อได้ (กรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ขอรับบริการได้)

ชื่อ - สกุล..... โทรศัพท์.....

เกี่ยวข้องกับ.....

ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์การขอรับบริการ

- () ปกป้องกฎหมาย
- () ร้องเรียน/ร้องทุกข์
- () โคลงเกลี้ยประนอมข้อพิพาท
- () ช่วยเหลือทางการเงิน (สงข)
- () กองทุนยุติธรรม
- () การจัดหาทุนความ (ตาม ป.วิอาญา๑๓๔/๑)
- () คุ้มครองพยาน
- () อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ ๓ สรุปข้อเท็จจริง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นที่ให้ต่อศูนย์ยุติธรรมชุมชน..... เป็นความจริงทุกประการและขอรับผิดชอบข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ขอรับบริการ..... ลงชื่อ..... พยาน.....

() () () ()

ส่วนที่ ๕ ความเห็นจากศูนย์ยุติธรรมชุมชน

() ยุติเรื่อง เนื่องจาก.....

() ส่งต่อเรื่อง ไปหน่วยงาน () สำนักงานยุติธรรมจังหวัด () อื่นๆ (ระบุ).....

ลงชื่อ..... ที่ปรึกษากฎหมาย

()

ส่วนที่ ๗ ข้าพเจ้าเข้าใจและมีความพอใจในรายละเอียดคำแนะนำและความคิดเห็นการให้บริการจากศูนย์ยุติธรรมชุมชน.....

ลงชื่อ..... ผู้ขอรับบริการ

ลงชื่อ..... พยาน

() ()

() ()

ส่วนที่ ๖ ความเห็นเจ้าหน้าที่

() ยุติเรื่อง เนื่องจาก.....

() ส่งต่อเรื่อง ไปหน่วยงาน () กองทุนยุติธรรม () กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ () อื่นๆ (ระบุ).....

() ดำเนินการ.....

ลงชื่อ.....

()

ส่วนที่ ๗ ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มอำนวยความสะดวกยุติธรรมและนิติการ

- () ยุติเรื่องตามที่เสนอ
- () ดำเนินการตามที่เสนอ
- () เสนอเรื่องให้ยุติธรรมจังหวัดพิจารณา

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอำนวยความสะดวกยุติธรรมและนิติการ

ส่วนที่ ๘ ความเห็นยุติธรรมจังหวัด

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง ยุติธรรมจังหวัด.....

ศยช. ๒ คือ แบบขอรับบริการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ให้คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากผู้ขอรับบริการ และกรอกรายละเอียดและความคิดเห็นลงในแบบฟอร์ม กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการเรื่องใดเองให้ทางศูนย์ยุติธรรมชุมชนสำเนาแบบฟอร์มฉบับนี้ไว้และดำเนินการส่งสำเนาไปยังสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

กองทุนยุติธรรม

ช่วยเหลือประชาชน

กองทุนยุติธรรม
ให้ความช่วยเหลือประชาชน
4 ด้าน

ภารกิจกองทุนยุติธรรม

- 1 การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี
- 2 การขอล่าเลยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
- 3 การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน
- 4 การให้การสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมาย

กระบวนการยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ

เอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ

สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (หรือเอกสารอื่นที่ราชการออกให้)	เอกสารที่ระบุถึงพฤติการณ์แห่งคดี	หนังสือรับรองรายได้
สำเนาทะเบียนบ้าน	ใบมอบอำนาจ (ถ้ามี) พร้อมติดอากรแสตมป์ 30 บาท	หนังสือรับรองความประพฤติ

กองทุนยุติธรรม

ช่วยเหลือประชาชน

โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

ผู้ที่สามารถยื่นคำขอรับความช่วยเหลือเพื่อจัดทำโครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนจากกองทุนยุติธรรมได้

บุคคลธรรมดา - คณะบุคคล - บัญชีบุคคล

องค์กรเอกชน - หน่วยงานของรัฐ - สถานศึกษา

ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โครงการที่ขอรับความช่วยเหลือ ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

โครงการเผยแพร่หรือการอบรมความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

โครงการที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ แก้ไขปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน

โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายที่เป็นนวัตกรรมใหม่

โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนอื่นที่คณะอนุกรรมการเห็นสมควร

* ต้องไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น หรือได้รับแล้วแต่งบประมาณยังไม่เพียงพอ

เอกสารที่ต้องยื่นในการเสนอขอจัดโครงการ

1 แบบการยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ

2 รายละเอียดโครงการที่เสนอ

3 หนังสือรับรองผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ต้องยื่นเอกสารอะไรบ้าง??

* ค่าใช้จ่ายที่ผู้เสนอโครงการอาจขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม ให้เป็นไปตามอัตราและรายการตามระเบียบของทางราชการ

อัตราการจ่ายเงิน

แก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

กรณีทั่วไป

ผู้เสียหาย

กรณีเสียชีวิต

1. ค่ารักษาพยาบาล
ไม่เกิน 40,000 บาท

2. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพฯ
ไม่เกิน 20,000 บาท

3. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ตามค่าจ้าง
ขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงานไม่เกิน 1 ปี

4. ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น
ไม่เกิน 50,000 บาท

1. ค่าตอบแทน จ่ายตั้งแต่ 30,000 บาท
แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

2. ค่าจัดการศพ จ่าย 20,000 บาท

3. ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู
ไม่เกิน 40,000 บาท

4. ค่าเสียหายอื่น
ไม่เกิน 40,000 บาท

กรณีทั่วไป

จำเลย

กรณีเสียชีวิต

1. ค่าทดแทนการถูกคุมขังจ่าย 200 หรือ 500 บาท
(คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กฎหมายกำหนด)

2. ค่ารักษาพยาบาล
ไม่เกิน 40,000 บาท

3. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพฯ
ไม่เกิน 50,000 บาท

4. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้
(ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)

5. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

- ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท

1. ค่าทดแทนการถูกคุมขังจ่าย 200 หรือ 500 บาท
(คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กฎหมายกำหนด)

2. ค่าทดแทน 100,000 บาท

3. ค่าจัดการศพ 20,000 บาท

4. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้
(ค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)

5. ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท

6. ค่าความเสียหายอื่น
ไม่เกิน 40,000 บาท

7. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

- ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

การให้บริการแก่ประชาชน

1

• ให้คำปรึกษาและแนะนำ ทางด้านกฎหมาย
แก่ประชาชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

• รับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียน

2

3

• การส่งเสริมการไกล่เกลี่ย
ระงับข้อพิพาทในชุมชน

• ส่งเสริมและสร้าง
หลักประกันด้านสิทธิ
และเสรีภาพ

4

5

• การขอคุ้มครองพยาน
ในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๕๖

6

• ส่งเสริมสิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนคดีอาญาตามมาตรา
๑๓๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ว่าเป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหา
ในการสอบสวนคดีอาญา

7

• การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลย
ในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและ
ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

หลักฐานที่ต้องนำมายื่น

Required Documents

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาทะเบียนบ้าน
Copy of national identification card / household registration
- สำเนาใบเปลี่ยนชื่อตัว - ชื่อสกุล (ถ้ามี)
Copy of the certificate of name change (if any)
- หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
Power of Attorney (if any)
- หนังสือให้ความยินยอม (กรณีมีทายาทหลายคน)
Letter of Consent (in the case of multiple relatives)
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
Evidence of medical expenses incurred
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
Evidence of rehabilitation expenses
- ใบมรณบัตร (กรณีเสียชีวิต)
Death Certificate (in the case of death)
- รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี
Daily police report relating to the case

- หนังสือความเห็นแพทย์/ใบรับรองแพทย์ (ถ้ามี)
Medical certificate (if any)
- สำเนารายงานการชันสูตรพลิกศพ (กรณีเสียชีวิต)
Copy of the forensic, post-mortem report (in the case of death)
- สำเนารายงานการชันสูตรบาดแผลของแพทย์ (กรณีบาดเจ็บ)
Copy of the medical examination report (in the case of an injury)
- หนังสือรับรองรายได้ (ถ้ามี)
Certificate of income (if any) relatives
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
Evidence of medical expenses incurred
- หลักฐานค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
Evidence of rehabilitation expenses

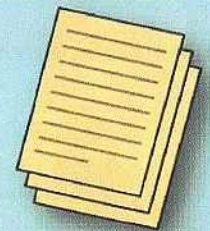

หลักฐานสำคัญกรณีเป็น ผู้เสียหาย Required Documents in the case of Injured Person

- สำเนารายงานประจำวัน
Copy of the daily police report
- สำเนารายงานการสอบสวนของตำรวจ
Copy of the police investigation report
- บันทึกการแจ้งสิทธิ
Report on the notification of rights

หลักฐานสำคัญกรณีเป็นจำเลย

Required Documents in the case of an Accused

- หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
A certificate confirming the termination of the case
- สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
A copy of the Detention Warrant, Imprisonment Warrant and Release Warrant
- สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล
A copy of each and every court judgment in relation to the case
- สำเนาใบแต่งตั้งทนายความ
A copy of the Lawyer's Appointment Letter
- สำเนาหนังสือสัญญาจ้างทนายความ (กรณีที่ไม่ใช่ทนายขอแรง)
A copy of the lawyer's service contract (in the case that the lawyer is not a pro bono lawyer)